

Megjelen:

Hetenként szombaton.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva
és vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 4 frt.

Félévre . . . 2 „

Negyedévre . . . 1 „

Egyes szám ára 8 kr.

Hirdetések egyezség
szerint közöltnék.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztő iroda:
Iskola-utca 65. sz. hol
a lap szellemi részét
illető ügyekben értekez-
hetni lehet.
Kéziratok nem adatnak
vissza.

Hirdetési iroda:
Plón Gyula könyvnyom-
dája, hol az előfizetések
és hirdetések félévetnek

Nyiltéri közlemények
soronként 15 kr-ért szá-
mítatnak.

A piac megrendszabályozása.

A közgazdaság fejlődését mutatja azon irányzat, mely a termelő és fogyasztó közönséget közvetlen érintkezésbe igyekszik hozni egymással, a mely irányzat a közvetítőket a forgalomból kizárni törekszik. Meg kell vallanunk, hogy az irányzat teljesen helyes és jogosult. A mennyiben a termelő fáradsága díjának egyrészt egyfelől, s a fogyasztó keserves keresményét másfelől a közvetítők zsebelik szét és pedig sokszor érdemtelenül.

A termelő érdeke azt hozza magával, hogy fáradságáért, minél méltányosabb díjat kaphasson, hogy áruát minél magasabb áron adhassa el. Már pedig ki adhatja a legmagasabb árt? A fogyasztó közönség, a mely szükségleteit másoktól kénytelen beszerezni. S mi az érdeke a fogyasztó közönségnek? Az, hogy a szükségelt árukat közvetlenül a termelőtől szerezze be, hogy így a közvetítői díjat megtakaríthassa. Tehát ugy a fogyasztó, mint a termelő közönség kölcsönösen egymásra van utalva.

És mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy mindennemű szükségleteink beszerzésénél nem kerülhetjük el a közvetítőket. Ezzel egyáltalában nem azt akarjuk mondani, hogy a közvetítőkre nincs szükség, csak annyit, hogy a közönséget nem szabad egészen a közvetítőknél kiszolgáltatni.

A törvényhozás is belátta szükségét annak, hogy ott, a hol a közvetítők nem kerülhetők el, példának okáért a börzén, a közvetítők díjai törvényesen vannak megállapítva, úgy hogy a közönség, a ki a közvetítő szolgáltatásait igénybe szándékozik venni, előre tájékozva van, hogy mily ösz-

szeggel fogja a közvetítő fáradságát megfizetni.

Ilyen közvetítők, az alkuszok, kereskedők és kofák. Most az utóbbiakról akarunk néhány szót szólni.

A kofaság ipar, s mint ilyen tisztességes kenyérkereset, a mely ellen egy szót sem lehet emelni. De hogy ha a rendes határon túl akar lépni, akkor minden esetre gondoskodni kell arról, hogy a kihágás ellen kellő korlátok alkalmaztassanak s ez mai napig nálunk nincs meg. Ugyanis általános panasz tárgya: képezi, hogy a szoboszlói piacon semmit sem lehet vásárolni maguktól a termelőktől, mert a kofák, mire a vásárló közönség a piacra megyen, mindent megvesznek.

Ha az árukat nem szállítják is el azonnal, de lefoglalják, úgy hogy a vásárló közönség látja ugyan az árukat, de meg nem veheti. A mi már egyrészt magábavéve hosszúság.

Ez természetesen nem helyes dolog. — Kára van benne az eladónak s kára van benne aztán a ki a kofától kénytelen vásárolni.

De ezután következik még a különösebb oldala. Ugyanis az árukat aztán ugy szabják a hogy nekik tetszik, s itt van a fogyasztó közönség nekik kiszolgáltatva. Ez a magyarzata annak az anomáliának, hogy a szoboszlói piac drágább mint a debreczeni. Pedig a dolog természetes rendje szerint annak megfordítva kellene lenni. Mivel ez az üzlet igen jó haszonnal jár, s a fáradság kevés vele, minden dologkerülő asszony kofa lesz.

Minden nagyobb városban, így például Debreczenben is megvan határozva egy bizonyos idő, például reggeli 9 óra, a med-

ábrándozás tárgyát képező holdak mennyiségeit, s ez alkalommal különös figyelemre méltatják, hogy vajjon a holdakat nem homályosítják-e fellegek t. i. adósságok?

Ha az apa kereskedő vagy üzér — a jövedelmi adó kipuhatólása — meglehetősen felvilágosítást ad a vagyoni helyzetéről.

Az apa kora és egészségi állapota, sem utolsó szerepet játszik; mert, ki venne oly gazdag lányt feleségül, a hol a constellációk olyanok, hogy a gazdagság előnyeit majd csak az unoka élvezheti.

Éppen nem szükséges, hogy az ideálnak testvérei is legyenek, mert ha egy almát kétfelé vágunk, egyrészt csak fél jut, s mit ér egy éhes ember $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ vagy pláne $\frac{1}{16}$ rész almával.

Hogy aztán a szerelem tárgyaként feltüntetett leány szép e vagy kevésbé szép, fiatal-e vagy kevésbé fiatal? csak másdrangu kérdés.

Természetes tehát, hogy a Berta férjhezadása nekem is okozott egy kis gondot.

De ez a gond azonnal eloszlott, mihelyt kedves leányom arcára néztem, s láttam arról az anyagi jóságot visszatükröződni. »Nem kell az ilyen leány mellé pótlék«, szokta mondani az édes anyja, mikor kettecskén bizalmasan beszél-

dig kofáknak nem szabad vásárolni a piacon. Ezen intézkedéssel megvan akadályozva, hogy ugy az eladó, mint a vevő érdeke csorbulást szenvedjen. S ha nagyobb városban ily intézkedésre szükség van, nagyon valószínű, hogy az nálunk sem lenne helyén kívüli. Ajánljuk a dolog megfontolását az érdekelt hatóság figyelmébe.

Egyháztanács gyűlés

ápril 5-én.

Közérdekű tárgyai voltak az ápril 5-én tartott egyháztanács gyűlésnek.

Első sorban a közbirtokosság által iskolaalapra felajánlott 200 hold földért fejezé ki köszönetét s annak miként leendő hasznosítása felett folyt a tanácskozás.

Egy-egy holdas parcellákra fog az felosztatni, úgy azonban, hogy egy holdat többen is vehetnek ki együtt s viszont: egy ember több, egymás mellett álló parcellát kivethet.

A bérlet 10 évre adatik. Ez idő alatt lehet remélni, hogy a most belefektetendő nagyobb munka kifizeti magát s így lehet remélni, hogy nagyobb bérösszeg fog az egyesek által biztosítottatni.

A parcellák értékének megbecsülésére s így a kikiáltási árak megállapítására egy küldöttség neveztetett ki, mely már a jövő télen megkezdí működését.

Az egyházi adó ugy fog kivettetni, mint a mult években.

A harangok átalakítására tett ajánlatok bejelentettek. Szabó Mihály és neje 1000 frtot, özvegy Kiss Jánosné 150 frtot, Gáti Sámuel 50 frtot, Gáti János 50 frtot ajánlottak fel.

Majd Soltész László lelkész ur felállván, köszönetet mond az eddigi ajánlatokért s indítvá-

gettünk leányunk jövőjéről. — Látod édes öregem, nekem sem volt semmim, mégis feleségül vettél, s azt hiszem, hogy nem bántad meg ezt a lépésedet. Bertának is fog akadni szerencséje. Én ugy veszem észre, hogy ez a Kis Józsi, nagyon is melegen érdeklődik iránta s azt hiszem, hogy viszont Berta sem nagyon idegenkedik tőle. Az igaz, hogy Józsinak nincs vagyona, de van tisztességes állása s jóra való, becsületes komoly fiu stb.

Egy délután a mint a pamlagon elszenderedtem, különös álmom volt. Főnököm 67 ügdarabot küldött hozzám, azon izenettel, hogy ha azt 24 óra alatt el nem intézem, mint hanyag hivatalnokot 50 frtig fog megbírságotni.

Mihelyt felébredtem, első dolgom volt, hogy a lottó gyűjtődébe mentem, s az álmódott számokra 3 frtot tettem. A huzás napján néztem a táblát s ott látom a 67, 24 és 50 számokat. Nem akartam hinni szemeimnek. Bementem a gyűjtődébe, s itt legelőbb is a gyűjtőde tulajdonosa gratulált, 100,000 frtot nyertem.

Családomban nagy változást okozott a váratlan szerencse.

Feleségemből kitért az eddig lappangó nagy-ravagás. Ellett határozva, hogy nekem hivatalom-

TÁRCZA.

A Komáromi Gábor szerencséje.

Kis városi hivatalnok vagyok, évi fizetésem 600 frt. Családom áll nőmből és egy 16 éves leányomból. Nőm egyszerű, elég józan gondolkodású házi asszony, némi kis nagyravágással, a mi minden nőben megvan kisebb nagyobb mértékben. Leányom szelid, csendes, kedélye ábrándozásra hajló, a sok francia regény olvasása miatt.

Élünk csendesen, nem háborgatva senkit, és nem háborgattatva senkitől.

A napok, hónapok és évek csendesen teltek egymásután. Kevés kis gondot csak az okoz, hogyan adjuk férjhez leányunkat. Nem könnyű dolog egy leányt férjhez adni a mai világba, még ha vagyona van is a lánynak, hát még ha semmije sincsen. — A házasulandó fiatal emberek különös módon szoktak manapság szerelmesek lenni. Első sorban az apákat veszik kritika alá. Ha földbirtokos, a telekkönyvvel nézik meg az

nyozza, hogy egy felhívás intéztesse a harangok átalakítására s illetőleg újak s nagyobbak öntetése érdekében a közönséghez. Ő ezt egy más czéllal is óhajtaná összekötni. Nevezetesen az iskolaépítéssel. Az iskolai alap kiadása alkalomával hallott egy pár nyilatkozat alapján ugyan remélni lehet, hogy ha nem egészen, de részben az új iskola építési szükséglete közadakozás útján össze hozható. Ő, a maga s neje nevében, kijelenti, hogy 500 frtot ad a kettős célra, melyből 200 frtot a harangra, 300 frt pedig az iskolaépítésre lesz fordítandó.

Az indítvány, valamint a tett ajánlat éljenzéssel fogadtatott. El lett határozva, hogy felhívás boesáttatik ki a közönséghez; majd később aláírási-ív is, melyen kiki megteheti ajánlatát, akár mind a két célra külön-külön, akár csak az egyikre.

A harangokat különben már még 1886-ban megnézte itt, Tury János bpesti harangkészítő, ki a debreczeni újtemplomban levőket akkor öntetése s ki a napokban szállíttatja haza H.-Nánásra, az ottani egyház részére öntetett két nagy harangot, melyek egyikét Soós Sára asszony önteti 20 méterháza súlylyal, 4100 frt költségen.

A mi harangjaink mintegy 5800—6000 frtba kerülnek. Már van vagy 2500 frt rá. Isten áldása azokon, kik eddig meghozták áldozatukat s Istennek lelke legyen azokkal, kik az áldozat hozatala elöl elzárkózni nem kívánnak.

Bejelentetett a h.-szoboszlói takarékpénztár adománya. 30 frtot küldött a szegény tanulók segélyére. Egyházunk, a szegény tanulók iskoláztatása érdekében a mi két pénztintetünk által évről-évre meghozni szokott ilyenmü áldozatot, köszönettel fogadta majd a czélszerint használja fel.

Több folyó ügy s kérvény letárgyalása után a tanácsgyűlés 12 órakor feloszlott.

Pusztá Angyalháza.

Tekintetes szerkesztő ur!

Lehetőleg kurtára szabott alább olvasható cikkemet — a közérdek szempontjából — lapjába legyen szíves felvenni.

A »Szoboszló és Vidéke« hetilap 4-ik számában »Pusztá Angyalháza« cím alatt megjelent cikkének azon részét, mely a nevezett puzttát a szoboszlói birtok járulékanak lenni törvényes érvekkel megdönti: teljesen magamévá teszem. e véleményben teljesen osztozom. Oly szabályrendeletet alkotni, mely törvényen nem alapszik, vagy törvényhez nem alkalmazható:

ról le kell mondani s felmennünk lakni Budapestre. Berta szomoruan vált meg a kis várostól, hol gyermekkorai emlékei, s talán más egyéb is maradt, Kis Józsi egészen vigasztalhatatlan volt.

Nekem sem volt valami nagy kedvem elmenni Pestre. Irtózom a nagyvárosi zajtól.

Csak feleségem boldog. Pesten nyílt házat viszünk, egyik vendég a másiknak adja a kilinset. Egyik estély a másikat éri. Színház, hangverseny, látogatások, stb. stb. minden időt elrabolnak. Feleségemet kitüntetik. Leányomnak udvarolnak s engem nagyrabecsülnek, mert 100,000 frtunk van.

Feleségem rövid úton meghagyta, hogy minden körbe clubba beiratkozzam. Mindenütt szívesen fogadtak. Tagja lettem a mértékletességi egyletnek, s az egylet 2 éves fennállását egy oly hatalmas jubileummal ünnepeltük meg, mely éppen nem illett a mértékletességi egylet méltóságához. A jubileum köleségét én viseltem. (Költség számla szerint 876 frt 50 kr.)

A mézeskalács ipar fejlesztésére alakult részvénytársaság vezérigazgatójának választottak. — Kiállítás rendeztünk. A méhek és legyek tönkre tették a kiállított tárgyakat. A kiállítás óriási defizittel megbukott. 3000 frtot fizettem a mézes-

törvényeink tiltják, s az ily szabályrendelet felsőbb helyen meg nem erősítették. Daezára ennek, a közelebb tartott pusztai közbirtokossági gyűlés a szabályrendelet készítésére kirendelt küldöttséget oda utasította, hogy a pusztai legelőbirtokot a szoboszlói külső birtok járulékanak vegyék; azonban a birtok terméke, nem a hitel telekkönyv szerint, hanem a szoboszlói tagosítás alkalmával megállapított classificáció szétrombolásával — a vizes vagy osz földekre adott javítás kihagyásával állapítsák meg; mintha bizony a roszt s használhatatlan földek a javítás által megjavulnának s ezeke a javítással is rosznak maradt földeket megcsinítani bizony nem üdvös eljárás a közbirtokosságtól.

Más részről azon véleményt, hogy a jelenlegi birtoklással sok eddig jogosulatlan birtok fog jogot nyerni: az osztó igazsággal, törvényességgel megegyeztetetőknek nem tartom.

Mert ha bár, a birtokosság által gyakorlott hosszú birtoklás a birtokviszonyt kiegyenlítette annyira, hogy panaszos nem létezett és ha a tagosítás után csakhamar életbeléptetett jószág-arányosítás a birtokosság nyugalmát előidézte is és ha mindezek figyelembe nem vétetnek is, más részről a jelenlegi birtoklás alapján tervezett birtokviszony rendezés, setét rémes árnyékát előre veti, a birtokosság nyugalmát megzavarja, egyiket ingyen szerzéshez juttatja akkor, midőn a másikat érzékenyen megkárosítja, a perlekedés özönét zudítja fejünkre, birtoklásunkból tabula rasát csinál, hogy az erős nagy markuak a zavarosból nagyot markoljanak; annyival inkább, mivel ezen birtokviszony felkavarására semmi szükség nincs, mert mi az anygallházi pusztai birtoklásunkban harminczkét évi elévülési jogalapon fedve vagyunk, kellő hitelességgel s költséggel készült birtok könyvünk — bár ha minden indokolás nélkül félretétetett is kezeink között van, s birtokunkat kimutatja.

Mivel köztudomás szerint a rövid utu telekkönyvi betét-törvény rövid időn életbeléptetése után jogosan felhasználható lett volna a gyakorlattal (usus) az elévülésig használt birtokkönyv és e jogalapon minden birtokosnak nevében álló birtoka az anygallházi telekkönyvbe bevezethető lett volna. Végre nem tartom helyesnek, hogy az erőszakolt (sophisticus) okoskodással megállapítandó járulék czimén a szomszéd községi lakosok által a szoboszlói határon birt birtokaiakra nézve az egyenjogúság megállapított ugyan, azonban a birtoklásból kizárás megkísérletik.

Id. Kiss Dániel.

kalács iparért. A sok édesség, sok keserű órát szerzett. Azóta nem szeretem a mézeskalácsot.

Az első leánykiházasító-egylet védnökévé is megválasztottak, a pénztárnok Americába utazott s én fizettem 12000 frtot.

Ily bokros érdemeim elismerésül felléptettek a belvárosban képviselőjelöltnek. Volt »Éljen Komáromi« elég, dinom dánom szinte az unalomig. Készítettem csinos programbeszédet, el is mondtam. — A lapok azt írták hogy beszédem óriási hatást keltett. Jött a választás s megbuktam. A kísérlet 20000 frtomba került. Nem sajnálom. Soha sem rokonszenveztem a képviselővel.

Feleségem ez alatt szinte nagy carrieret csinált. Ezt onnan gyanitom, mert alig győztem a sok divatárus számlát fizetni. Nem volt olyan nő-egylet, melynek rendes választmányi vagy dísztagja ne lett volna.

Óriási ismeretséget csinált. Ismerősei közt temérdek gróf, grófné, báró, bárónő volt. Sőt egy eleven gróf házunknál is bemutatva magát s feltűnően udvarolt Bertának. Feleségem igen előzékenyen fogadta. És Berta. Ő utálta.

Szegény leány ő unta ezt az egész életet, még mióta Pesten lakunk nem láttam igazi jó

Színészet Szoboszlón.

Pénteken f. hó 24-én színre került »Válás után« című kitűnő francia vígjáték Kunhegyi Miklós jutalomjátékául. A tehetséges fiatal színészt nagy rokonszenvvel fogadta a közönség, s ez elismerést megis érdemelte, mert Duval Henri szerepét derekasan betöltötte. A különben is pompás fordulatokkal, kacagató jelenetekkel telt darab folytonos derűtségben tartotta az igen szép számmal megjelent közönséget. Nem kevesebb részük van különben a többi szereplőknek sem abban, hogy a közönség igen jól mulatott, kivétel nélkül mindannyian igyekeztek a közönséget meggyőzni arról, hogy nagyon megérdemlik a pártolást.

Szombaton Kovács Margit jutalomjátékául a Csiky »Nagymama« című vígjátéka adatott. — A k. a. nem egészen ismeretlen közönségünk előtt, találkoztunk már pár évvel ezelőtt vele ugyanitt, s csak gratulálhatunk haladásának, tehetsége van; kellemes hangja, kedves megjelenése szabatos játéka fényes bizonyítéka, hogy szerepkörét teljesen betölti. Mint »Mártha« nagyon kiérdemelte azt a tüntető rokonszenvet, melylyel a közönség megjelenésekor fogadta, s játékát folyton kísérte. Különösen Tarnai L. (Seraphine) Szigeti G. (a nevelő) folytonos derűtségben tartották a közönséget.

Vasárnap »Gigerlik« című bohózat került színre, a színház zsufozásig megtelt, — végre megtört a jég, — közönségünk kezdi méltányolni színészeinket, s nemcsak erkölcsi — értven alatta a folyton meg-meg ujló tapsvihart, mely most minden perczen kitört, — hanem anyagi támogatásban is részesíti. — Fölségesen mulatott a közönség, különben meglátszott hogy jól esik színészeinknek is hogy végre elismerésben részesülnek. Kunhegyi couplet-jait újraztatta a közönség, s Tarnai L.-nak is ismételnie kellett dalait. A »Fene gyerekek« Beke, Balla, Kovács M., Kunhegyi, Göndör ügyesek voltak.

Kedden a Szigeti pár jutalmául »Kölcsönkért feleség« került színre. Szigeti a nála megszokott humorral teljes correetséggel játszotta a nagybácsi szerepét, a szépszámu közönség méltányolta is szép játékáért — fölvonás közökbben többször lámpák elé hívta. Társai az est sikerének biztosítására ugyancsak mindent elkövettek, s ez sikerült is. — Az első fölvonás után Szigeti »Az agglégény panasza a divat ellen« című monológot adta elő, — A második fölvonás után pedig Szigetiné Kis József »Simon Judit«-ját szavalta — mindkettő tettett a közönségnek; különösen szépen adta elő ez utóbbi a beteg gyermek és anya kö-

kedvét soha. Kis városhoz volt szokva, nem tudta elfelejteni. Szép ruha, ékszer semmi hatással nem volt rá. Mióta gróf Berky udvarolt neki, még szomorubb lett. A gróf megkérte Berta kezét s ő anyja unszolására igent mondott. Végtelenül legyezgette a feleségem hiúságát hogy grófi veje lesz. Én nem szóltam bele a dologba, el voltam már fásulva egészen. Hadd menjen minden úgy a hogy megyen.

Ki volt tűzve az esküvő ideje, szegény leányom mindég jobban és jobban szenvedett, de mielőttünk titkolta bánatát.

Esküvő előtt való nap minden szó nélkül eltávozott hazulról, s egy pár óra mulva a Dunából mentették ki. Öngyilkos akart lenni.

Mikor haza hozták, szívem úgy össze szorult a borzasztó fájdalom miatt, hogy majd meghaltam. Keservesen sirattam elveszett gyermekemet.

»Ébredj fel édes öregem, miért sirsz álmodba« hallom a feleségem hangját, s felébredtem.

»Isteam, de jó hogy csak álom volt. Az Isten mentsen meg az ilyen szerencsétől.

zötti párbeszédet. — Ezt követte Szigeti fuvola játéka zenekísérettel, igazán gyönyörrel hallgattuk a »Lehullott, a rezgő nyárfa levele« című dalt, s ha nem tudjuk hogy farszto szerepe után nehezére eshetik ismét eljátszani, újra kértük volna. A közönség teljes meglepéssel oszlott el.

Csütörtökön »Végrehajtó« dramolette és »Virágfakadás« vigjáték adatott elő. Az előadás minden ízében sikerült. — A szereplők daczára a kevés számú közönségnek jó kedvvel játszottak, s e kedélyesség természetesen átragadt a közönségre is, mely pompásan mulatott.

Szombaton a »Csókon szerzett völegény«-t adják Tarnai L. jutalmául ajánljuk a közönség figyelmébe.

Vasárnap Csikvári Antal műkedvelő közreműködésével »Náni« 100 aranyat nyert népszínmű adatik. — Az előadásra Debreczenből is ki fog rándulni egy 20—25 tagból álló társaság.

HIREK.

— **A szoboszlói ipartestület** f. hó 26-án az iparosok nagy érdeklődése mellett Szivos Géza iparhatósági kiküldött elnökle alatt megalakított. Az előjáróság megalakítása után testületi elnökké Kerekes Károly, jegyzővé Kovács Miklós, pénztárnokká Göbel József választották meg. A megalakult ipartestület az iparhatósági kiküldött felhívására elsöbben is a testület kötelezett tagjai névsorának egybeállítására iránt tett intézkedést, megbízván egy küldöttséget a tényleg iparüzéssel foglalkozók pontos összeírásával, melynek az iparrajstromokkal egybehasonlítása után lesz aztán a tagságra kötelezett iparosok pontos névjegyzéke megállapítható. Az ipartestület szabályszerű működését a f. é. június hó 1-én fogja megkezdeni.

— **Adakozás.** A szoboszlói gyermekiállítás jutalomdíjaira a gyermekiállítás fővédnöknője gróf Degenfeld Józsefné főispánné 6 méltósága 30 forintot, özv. Szivos Mihályné 6 nagysága 2 frtot, özv. Oroszi Józsefné 6 nagysága 2 frtot kegyeskedtek adományozni, mikért a rendező bizottság hálás köszönetét nyilvánítja.

— **A városi képviselői közgyűlés** tartásának határideje f. hó 3-ról f. hó 7-re halasztott, mivel a f. hó 2-án tartandó megyei számonkérőszék ülésére polgármester urnak Debreczenbe kellett utaznia.

— **A köves utat** rövid idő alatt javíttatja a vállalkozó. Ez alkalommal méltányos dolog lenne, ha az V-ik tized öhaját is tekintetbe venné a város s csináltatna egy átjárót a kapitánykútnál, mert az V-ik tizednek a szent-györgy felé vezető s a kapitánykút mellett elvonuló járdán kívül több járdája nincs. Mint értesülünk Csanádi István és társai ez ügyben kérvényt szándékoznak beadni a közönséghez.

— **A városházánál** a számonkérőszék ápril 30-án tartatott meg Turay Albert polgármester elnökle alatt. A számonkérőszék tagjai a polgármester, főjegyző, tisztügyész, rendőrfőkapitány és az első árvaszéki ülnökön kívül — kik hivataluknál fogva tagjai a számonkérőszéknek. Adler Sámuel, Hetey Ignác és dr. Malatinszky József. A hivatalokat legtöbbször teljesen rendben találták.

— **Kisdud-óvoda átvétele.** Mint értesülünk a kisdud-óvodát a múlt hó végén vette át a város Tóth Kálmán mérnök vállalkozótól. Az átvételt szakértői szemle előzte meg, a mely alkalommal a város szakértőjeül Mui Sándor építőmester volt kinevezve. Az épület a tervrajznak teljesen megfelelt s e tekintetben semmi kifogás nem volt tehető. De a mint tudjuk a határidőt nem tartotta be a vállalkozó, mert az óvoda az őszön lett volna átadandó. Ezt igazítsa el a város a vállalkozóval, mi csak azon örülünk, hogy váro-

sunk apró eseményeinek van már csinos és egészséges hajléka s az épület városunknak is díszére válik.

— **Majális.** A helybeli tanítótestület majálisát május 10-ről május 23-ra halasztotta, a mikor banquette is lesz a Bika vendéglő bérlője által kiszolgáltatva.

— **Gyűlés.** A helybeli függetlenségi olvasókör f. évi ápril 26-án közgyűlést tartott, a melyen az elhalt Borbély Ferencz helyébe alelnöknek M.-Tóth Pált nagy lelkesedéssel megválasztották. Gratulálunk a helyes választáshoz.

— **A függetlenségi olvasókör** június 7-én a város erdejében majális fog tartani, a melyen — értesülésünk szerint — több országos képviselő is meg fog jelenni. Felhívjuk polgártársaink figyelmét e mulatságra, mely — a tavalyi majális után ítélve — valószínűleg szintén igen kedélyes fog lenni.

— **Esküvő.** Kerekes Kálmán derék fiatal kereskedőnk f. hó 4-én vezeti Oltárhoz Vértessy Erzsébet asszonyt. Sok szerencsét kívánunk e boldog frigyhez.

— **Gyász-rovat.** Soós Gábor helybeli birto- kos, a néhai Soós János ifjabbik fia hirtelen halállal halt meg; temetése f. hó 28-án ment végbe. Nem mulaszthatjuk el, hogy Csizsár Sándor fune- rátor különös eljárását fel ne említsük, a ki a család azon akarata ellenére, hogy nevezettet prédikációval temessék el, erőszakosan oda töre- kedett, hogy a temetés imával történjék. A szer- tartás megállapítása csak nem tartozik talán a fune- rátor hivatali tisztéhez? — M. Tóth Pál polgártársunkat sulyos csapás érte. Egy 3 éves kis gyermekét ragadott el a halál. Temetése má- jus 1-én délután ment végbe.

— **Az anyagházi közlegelőre** ápril hó 30-án verték ki a nagy jószágot, a sertéseket pedig 29-ikén. Lehajtatott ló 593 db sertés 878 db marha 789 db.

— **Öngyilkosság.** Zakar Gábor helybeli birto- kos ápril 28-án felakasztotta magát. Tettének okozója családi viszály volt.

— **Lóosztályozás.** Városunkban ápril hó 29-én és 30-ikán ejtetett meg a lóosztályozás a szoká- sos katonai és polgári vegyes bizottság előtt. Előállott összesen 1419 ló. Ebből soroztatott a lovassághoz hátsósnak 105 darab, a tüzérség- hez és szekereszethez hámsósnak 256 darab. Ör- vendetes tudomásul szolgálhat, hogy városunk ló- állománya a közelebb elmúlt évek alatt szakte- kintélyek nyilatkozata szerint lényegesen javult, ugy hogy ma, daczára a hosszú télnek és a ta- karmány fogytának — a lóállomány sokkal jobb mint az előző évek hasonló szakában volt. Ez örvendetes állapot nagyrészt az állami méneknek tulajdonítható.

Ingtatlanok forgalma.

1891. április 24—30-ig.

H.-Szoboszlón.

Tornyai Bálint s neje Harangi Erzsébet veszik Harangi Lidia házas udvarát 200 frtért. N. Kovács Lidia és társai öröklük M. Kovács Lajos ingatlanaikat. Magyar József veszik Magyar Lidia Borbély Károlyné anyagháza földét 15 frtért. Magyar József veszi Magyar Pál anyagháza földét 15 frtért. Marinka Bálint veszi Jenei Juliánna házas udvarát 70 frtért. Kosina István veszi H.-Szoboszlói takarékpénztár szántóföldjét 920 frtért. Váczai Gábor veszi Galgóczi Lidia vénkert szőlő- jét 50 frtért. Tóth Balázs veszi T. Kovács Lajos köteleési kaszállóját 100 frtért. D. Szabó Mihály s neje Székely Mária veszik Lázár János tilal- masi szántóját 710 frtért. Fodor János s neje veszik Csépan István s neje házas udvarát 190 frtért. Czeglédy Eszter s társai öröklük Tóth Lidia Czeglédy Sámuelné ingatlanaikat. Ifj. K. Tóth János veszi Magyar Gábor házas udvarát 60 frtért. Ungár Ferencz és Leitner Herman veszik Hódos Lajos köteleési szántóföldét a szélmalom-

mal együtt 800 frtért. Kiss András s neje Kovács Zsófia veszik Tóth Pálné és társai csepüsbeli szőlőjüket 190 frtért. Hegedüs Péter veszi Schil- ling Ferencz és társai tilalmasi szántóföldüket 900 frtért.

Kabán.

Juhász Zsuzsánna és társai öröklük Juhász István ingatlanaikat 1176 frt értékben. Rózenfeld Tóbiás veszi Tóth Károly kohárikutbeleli szántó- ját 300 frtért. Nagy Margit özv. Farkas Istvánné veszi Szász Mihály s neje Hunyadi Zsuzsánna kohárikutbeleli szántójukat 100 frtért. Dede Már- ton veszi Dede Gáspár házas udvarát 120 frtért. Csukás Márton s neje Molnár Lidia veszik Csuk- as Károly s neje Szegedi Piroška bogarasbeleli szántóföldüket 60 frtért.

KÖZGAZDASÁG.

A méhek mint a gazda segédei.

Te kedves szántó-vető barátom, ki naphosz- szat a barázdába sétálsz, ki édes reményekkel szórod el a magot, ki dusan fejlődő vetéseidet gyönyörködve szemléled, hogy miként hullámoz- tatja a szél; hálával tetsz el a természet Ura iránt, midőn látod, hogy a sulyos gabonafejek alatt hajladozik a gyenge szár.

Ugyan gondoltál-e arra, hogy mikép képző- dött e 20—50—100 annyi mag abban a kalász- ban? Tudod-e, hogy mily nagy mértékben voltak segítségdre a mag megtermékenyülésénél az ál- talad eddig semmire sem becsült lények, a rova- rok. Avagy midőn a termőfa a sulyos gyümölcs alatt görbedezik, gondoltál-e arra, hogy e gyü- mölcs létrehozásánál mily hatalmas segítséget kaptál egy kis állatfajban, a rovarokban. Megle- het és megengedem, hogy gondoltál, de bizonyo- san a hernyóra, mely szemmel láthatólag pusztította el szomszédod fájáról a leveleket, s ezzel együtt a gyümölcseit is; a tiedet nem bántotta, mert te korán és gondosan megtisztogadtad fáidat a hernyófészkektől. Vagy gondoltál-e a szipolyra mely a kalászkokban fejlett gyenge szemből szívja ki az éltető nedvet s jelentékenyen dezsámlja meg veritéked után méltán várt évi jövedelme- det. Igen, te ezekre gondoltál, mert ezeknek a munkáját nyilván látod. De nem gondoltál a mé- hekre, a vad méhekre, a pöszörökre, a darázsokra, s több e seregbe tartozó apró rovarokakra, me- melyek mind megbecsülhetlen segédeid voltak évi jövedelmed előállításában.

Én ez alkalommal a méheket, mint a gazda, legjobb segédeit akarom föltüntetni.

A növények ugyanis, mint az állatok, kétféle ivar által szaporodnak. Végy kezdedbe egy virá- got, pl. a meggyfa virágát. A külső színes részek (szirmok) alkotják a bokrétát; ezen belül látod a himszálakat, szám szerint huszonegyet, a him- szálak végén van a porhon, legközepebbül a virág kelyhéből kinőve van az anyaszár, ez terméke- nyül meg, ez neveli a magot, de csak ugy és ak- kor, ha a him szálak végén levő porhon tartal- mást az anyaszár végén levő bibére hullatja.

A méhek virágról-virágra szállván szipjokat belemélyesznek a virágok kelyheibe, hogy az ott levő édes nedvet magukba szívják, e közben lá- baikkal a virágok himszálaiba fogódnak; de a himszálak gyengék lévén többször kell kapas- kodniok, hogy az egyensúlyt fentarhassák, e moz- gatás által a himszámlák végén levő porhon meg- reped, s tartalmát a bibére hullatja. s ez által az megtermékenyül. De a méheknek maguknak is szükségük van a himporra, mert kis keféjük- kel lekefélik s berakják a hátulsó lábukon levő kosárába, hogy azt otthon a család gyarapítá- sára, a költés ápolására fordítsák. Ezen munká- juk közben is lehetetlen, hogy a bibét himpor ne érje. Így a méhek, bár tudtukon kívül, esz- közlik a virágok megtermékenyülését.

Hogy mily óriási az így létrejött megtermékenyülés, egy kis statisztikát veszek elő Szászországban a méhész-egyesületi tagok 17,000 drb méhkasának mindegyikéből naponta mintegy 10,000 méh repül ki = 170,000,000 minden méh négyszer = 680,000,000 száz napon át = 68,000,000,000; ha már most minden méh visszatérte előtt 50 virágra szállott meg, úgy az egyesület méhei egy éven át 3,400,000,000,000 virágot látogattak meg. Tegyük fel, hogy minden tíz virág közül csak egy lett ez által megtermékenyítve, úgy ez 340,000,000,000 megtermékenyített virágot tesz. Ha már most 500 virág megtermékenyítésének értékét csak egy fillérre becsüljük, úgy az egyesület méhei egy évben 68,000,000 fillér = 680,000 marka, a mi pénzértékünk szerint körülbelül 340,000 frt hasznót hoznak, mely haszon alig méltatott eddig figyelemre. — Az

összes mezőgazdaságra nézve tehát minden egyes méhkas körülbelül 20 frt értékkel bír.

Ne csóváld a fejed édes olvasó e sok numerus láttára, mert azok beszélnek, csak meg kell szólaltatni. — Mondok én neked egy más példát. Amerikában egy híres ugorkatenyésztőnek több nagy melegháza van. Gyakran egy nap alatt 2000 darab ugorkát is összeszed. A mint télen az első ugorkavirág mutatkozik, minden melegházban egy méhkaszt állít fel, s a méhek végzik az üvegházban a virágok megtermékenyülését. Az amerikai azt állítja, hogy méhek nélkül teljesen képtelen volna ily nagy mennyiségű ugorkát termelni. Tudnék még több példát: s kísérleteket felhozni, melyek a méhek által végzett megtermékenyítést igazolják; de te kedves barátom ezekből is átlátod, hogy csakugyan nagy haszon az, melyet a méhek a külső gazdaságbar végeznek, de segédeid ezek

az adód megfizetésében is. Mily óriási kincs van a virágokban; mennyi meg ezekből évenként veszendőbe! Azt a mézet, mely a virágokban van, senki sem tartja magáénak, szabadságában áll a legszegényebb embernek is összegyűjtetni, értékesíteni; nemesak adóját fizetheti le, hanem a kenyér mellé egy kis zsírozót is szerezhethet magának; csak ne legyünk lusták az áldás után kezünket kinyújtani.

Dolgozzunk, munkálkodjunk, tanuljunk a méhektől, mert a mai időben csak úgy boldogulhatunk, ha a dolog végét megfogjuk.

Felelős szerkesztő: SZÜCS BALINT.

Kiadó-tulajdonos: PLÓN GYULA.

H I R D E T É S E K.

J E L E N T É S.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Mohai „STEFÁNIA“ forrás

vizünkéből Hajdu-Szoboszló város és vidékére

K Ö R N E R B É L A

ur jó hírnévnek örvendő fűszerüzletében raktárt rendeztünk be, hol a mohai „Stefánia“ forrás vize friss töltésben a legjutányosabb árban fog a tisztelt vevő közönségnek kiszolgáltatni.

A mohai „STEFÁNIA“ forrás vize kristálytiszt, igen szénsavdús és kellemes savanykás ízű.

A mohai „STEFÁNIA“ forrás vize azon kiváltságos joggal lett felruházva a hazai vasutak részéről, hogy vizét a nyári hónapok alatt a vasúti állomásokon árusítsa. E megtisztelő kitüntetés által a forrás vizének kitűnő minősége a legszebb elismerést nyerte.

Tisztelettel

3.

SCHWIMMER és KELL
a mohai Stefánia forrás tulajdonosai.

É R T E S I T É S.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az eddig özv. Tury Jakabné házában főmállott

könyvnyomdám

áthelyeztem

iskola-uteza 65. sz. Osváth György-féle házba.

Tisztelettel

PLÓN GYULA.

PLÓN GYULA

KÖNYVNYOMDÁJA

HAJDU-SZOBOSZLÓN.

Elvállal és pontosan teljesít minden a

nyomdászat körébe tartozó munkákat

ugymint:

városi és községi hivatalos nyomtatványokat, esketési, eljegyzési kártyákat, meghívókat és tánczrendet, étlapok, számlák, árjegyzékek, névjegyek, gyászlapok, kimutatások, takarékpénztári mérlegek, hirlapok, folyóiratok, művek;

bár mily nagyságu falragaszok, ügyvédi és irodai nyomtatványok, ipari és kereskedelmi körlevelek, levélpapírok és borítékok cézgyomással, stb., stb.

gyorsan, izléses kiállításban és jutányos áron.